

Behandeling

Antistollingsmedicijnen: LMWH

Het antistollingsmedicijn laag molecuair heparine (LMWH) gebruikt u in de vorm van een injectie vlak onder de huid.

U kunt deze injecties bij uzelf zetten. Ook kan een naaste dit doen, of kan de thuiszorg ingeschakeld worden. Plaats de injectie in de huid, in de voor- of zijkant van de buik of in zijkant van de bovenbenen. Vermijd toedienen in de buurt van een wond of litteken, en vermijdt de navelregio. Verwijder **NIET** de luchtbel in de injectiespuit!

Deze injecties geven we vaak voor een korte tijd. U krijgt dit medicijn:

- na een orthopedische operatie (zoals een heup- of knieoperatie);
- tijdens een periode waarin u niet veel kunt bewegen en veel op bed moet liggen;
- als u zwanger bent en trombose heeft;
- als u zwanger bent en een verhoogde kans heeft op het krijgen van trombose;
- in sommige situaties wanneer u begint met een vitamine K-remmer;
- in sommige situaties als u voor een operatie tijdelijk moet stoppen met antistollingsmedicijnen;
- in sommige situaties bij gips van het been;
- in sommige situaties als u COVID-19 (coronavirus) heeft.

Voorbeelden van LMWH-injecties zijn:

- dalteparine (Fragmin®)
- enoxaparine (Clexane®)
- nadroparine (Fraxiparine®, Fraxodi®=Fraxiparine forte®)
- tinzaparine (Innohep®)
- danaparoïde (Orgaran®)
- fondaparinux (Arixtra®)

Belangrijke informatie over uw antistollingsmedicijnen

Wat zijn antistollingsmedicijnen?

Wat zijn antistollingsmedicijnen?

Uw arts heeft u antistollingsmedicijnen voorgeschreven. We noemen deze medicijnen ook wel bloedverduuners. De naam bloedverduuners klopt eigenlijk niet. Deze medicijnen maken uw bloed namelijk niet dunner. Deze medicijnen zorgen er voor dat uw bloed minder snel stolt. Daarom noemen we ze ook wel antistollingsmedicijnen. Doordat u antistollingsmedicijnen gebruikt wordt de kans op een stolsel (trombose of embolie) kleiner.

Filmpje antistollingsmedicijnen

Bekijk ook het filmpje over antistollingsmedicijnen:

Bekijk de video op de website (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/batch>).

Wanneer neemt u contact op?

Wanneer neemt u contact op?

Wanneer u antistollingsmiddelen gebruikt, heeft u meer kans op bloedingen. U bloedt sneller, langer en heviger dan iemand die deze middelen niet gebruikt. Dit hoort bij uw behandeling. Maar er zijn wel situaties waarbij u direct contact op moet nemen met uw huisarts.

U moet uw huisarts bellen als:

- uw urine roodgekleurd is;
- uw ontlasting zwart is;
- u bijvoorbeeld uw arm of been niet goed meer kunt bewegen;
- u plotseling niet meer goed kunt praten;
- u plots ontstane, hevige pijn heeft (bijvoorbeeld in uw buik);
- u een blauwe plek heeft die groter is dan een bierviltje;
- u plotseling meer dan vijf blauwe plekken heeft;
- u een bloedneus heeft die langer dan een half uur duurt;
- u bloed ophoest of bloed overgeeft;
- u merkt dat u ergens anders een bloeding heeft.

Bel direct 112 als er een ernstige bloeding optreedt.

Het is ernstig als u:

- steeds bloed blijft ophoesten of
- bloed moet braken of
- als u last heeft van meer dan een koffiekopje bloedverlies uit uw darm

Waar moet u op letten?

Waar moet u op letten als u antistollingsmedicijnen gebruikt?

- Gebruik de medicijnen zoals de arts ze heeft voorgeschreven,
- Gebruik alleen medicijnen die zijn voorgeschreven door uw arts. Neem nooit zonder te overleggen andere medicijnen in. Doe dit ook niet met medicijnen die u zelf heeft gekocht bij apotheek of drogist.
- Gebruik geen pijnstillers die een ontsteking remmen, zoals aspirine, ibuprofen en voltaren, behalve als uw arts dit voorschrijft. Deze pijnstillers kunnen het risico op een bloeding verhogen.
- Hebt u koorts of pijn? Neem dan alleen paracetamol. Heeft u vragen hierover? Overleg dan met uw behandelend arts of apotheker welke andere medicijnen u mag gebruiken.
- Hebt u een ongeluk gehad? Of hebt u een bloeding? Bel dan uw huisarts. (zie 'Wanneer neemt u contact op?')
- Meld bij elk bezoek aan huisarts, tandarts of specialist dat u antistollingsmedicatie gebruikt. Doe dit ook als u in het ziekenhuis opgenomen wordt.

- Injecties kunnen een- of tweemaal daags worden voorgeschreven. Volg altijd het advies van uw arts over hoe vaak u de injectie moet toedienen. Dit vindt u ook op het etiket van de apotheek.
- Een groot aantal patiënten heeft een bloedingstoring of irritatie op de injectieplaats. Als dit rond de plek waar u spuit blijft, is dit vervelend, maar niet gevaarlijk
- Als u een allergische reactie krijgt, belt u direct uw huisarts. Tekenen van een allergische reactie zijn:
  - gezwollen lippen, tong of keel
  - huiduitslag
  - kortademig / moeilijk kunnen ademen

Bent u een injectie vergeten?

Wat moet u doen als u een injectie vergeten bent?

Het is belangrijk dat u dit medicijn altijd netjes op de voorgeschreven tijden gebruikt. Mocht u toch een keer een dosis vergeten zijn:

- Gebruikt u de injecties **1x per dag**?

Bij ontdekken binnen 4 uur na het vaste tijdstip kunt u de injectie alsnog toedienen. De volgende injectie neemt u weer op het vaste tijdstip. Als deze periode is verstreken, dan mag u de vergeten dosis niet zomaar inhalen. Neem dan contact op met de arts die dit medicijn heeft voorgeschreven.

- Gebruikt u de injecties **2x per dag**?

Bij ontdekking binnen 2 uur na het vaste tijdstip kunt u de injectie alsnog toedienen. De volgende injectie neemt u weer op het vaste tijdstip. Als deze periode verstreken is, dan mag u de vergeten dosis niet zomaar inhalen. Neem dan contact op met de arts die dit medicijn heeft voorgeschreven.

Sporten met antistollingsmedicijnen

Sporten met antistollingsmedicijnen

Sporten en bewegen is heel goed voor u. Het belangrijkste is om een manier van bewegen te vinden die bij u en uw leven past. Wandelen, fietsen en zwemmen zijn goede manieren om te bewegen.

Sporten als judo en boksen zijn niet goed om te doen. Doordat u bij deze sporten veel lichamelijk contact heeft is de kans op een verwonding groter. Let dus ook goed op bij andere sporten waarbij u lichamelijk contact heeft tijdens het sporten. Neem geen onnodige risico's. Mocht u toch een verwonding krijgen, bel dan met uw huisarts. Zeker als u een wond heeft aan uw hoofd of op uw hoofd gevallen bent.

Gebruik bij een onderzoek of operatie

Krijgt u een onderzoek of operatie?

Dan moet u soms tijdelijk stoppen met uw antistollingsmedicijnen. Dit doen we omdat u met deze medicijnen meer kans heeft op een ernstige bloeding rondom de ingreep. Het kan zijn dat u tijdelijk een ander antistollingsmedicijn moet gebruiken. Het is daarom van belang, dat degene die de ingreep gaat uitvoeren op de hoogte is van uw medicijngebruik. Hij/zij kan dan de noodzakelijke maatregelen treffen.

Krijgt u een kleine ingreep? Moet bijvoorbeeld uw kies getrokken worden? Dan hoeft u meestal niet te stoppen met uw

antistollingsmedicijn. Overleg altijd even met de arts die de behandeling gaat doen wat verstandig is. Twijfelt u, of twijfelt de arts die de ingreep doet of stoppen met uw antistollingsmedicijn rondom de ingreep noodzakelijk en veilig is? Vraag dan of de behandelaar contact opneemt met degene die u het antistollingsmedicijn heeft voorgeschreven.

Gebruikt u antistollingsmedicijnen en wilt u zwanger worden?

U mag zwanger worden als u antistolling in de vorm van injecties gebruikt. Deze medicijnen zijn veilig omdat ze niet door de placenta bij de baby komen. Een uitzondering hierop is de Fondaparinux. Deze mag alleen in overleg met uw behandelend arts gebruikt worden tijdens de zwangerschap.

Na de bevalling

U kunt spuitjes veilig gebruiken na de bevalling, **ook** als u borstvoeding geeft. Het medicijn komt (mogelijk) in kleine hoeveelheden in de moedermelk terecht, maar is niet schadelijk voor het kind. Een uitzondering hierop is de Fondaparinux. Hiervan worden geen nadelige effecten verwacht, maar dit is (vooralsnog) niet bewezen. Fondaparinux mag daarom alleen in overleg met uw behandelend arts gebruikt worden bij het geven van borstvoeding.

Praktische tips

MijnJBZ

Via MijnJBZ (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz>) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Zie ook: Wat kan ik in MijnJBZ zien? (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/wat-kan-ik-in-mijnjbz-zien>)

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven>) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Betrokken afdelingen

Laboratorium Klinische Chemie en Hematologie (KCH)

(<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/laboratorium-klinische-chemie-en-hematologie-kch>)

Trombosedienst (<https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/trombosedienst>)

Meer informatie

Trombosetichting (<https://www.trombosetichting.nl>)

Trombosetichting Nederland zorgt voor goede voorlichting over trombose.

Nederlandse federatie van trombosediensten (<https://www.fnt.nl/>)

De federatie van Nederlandse trombosediensten.

mProve (<https://www.mprove.nu/>)

De informatie over antistollingsmedicijnen is ontwikkeld door mProve, een samenwerkingsverband tussen het Albert Schweitzer Ziekenhuis, Isala, Jeroen Bosch Ziekenhuis, Maxima Medisch Centrum, Zuyderland en Rijnstate.

Code LAB-003b